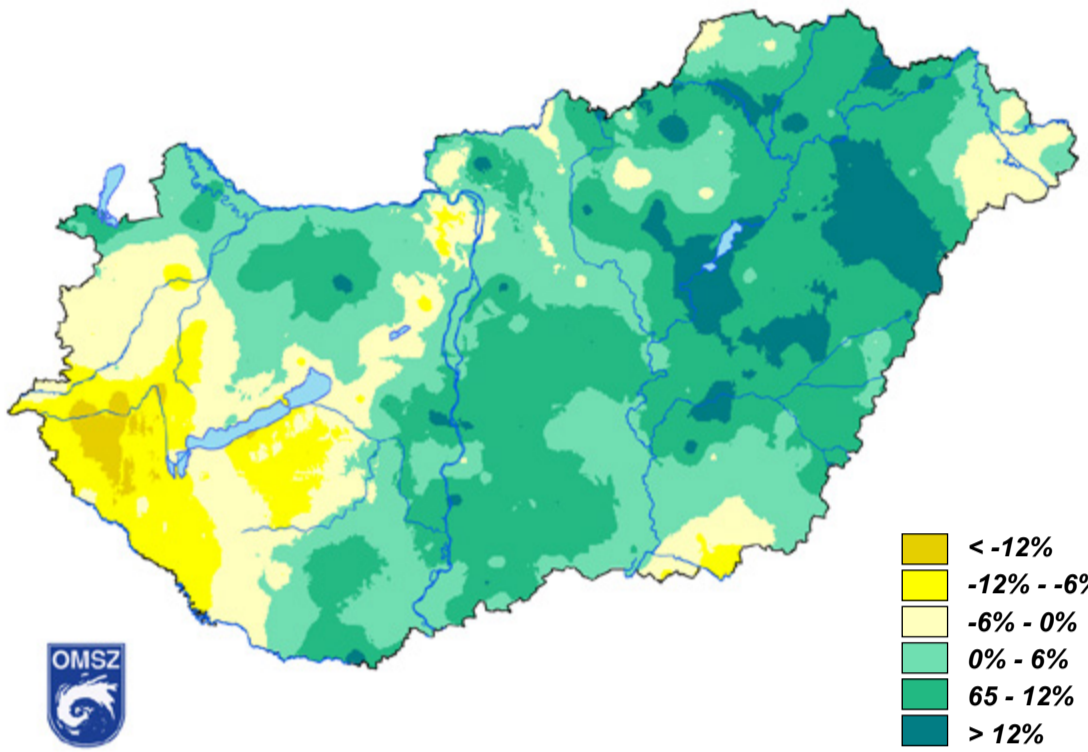

Éghajlatváltozás és alkalmazkodás

A TÚLTERMELÉS-TÚLFOGYASZTÁS, A FOSSZILIS TÜZELŐANYAGOK ÉGETÉSE MIATT A LÉGKÖRŰNKBEN FELSZAPORODÓ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK (SZÉN-DIOXID, METÁN, DINITROGÉN-OXID STB.) KÖVETKEZTÉBEN EGYRE SÚLYOSBODÓ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS TÜNETEIT MÁR A BŐRŰNKÖN ÉREZZÜK. HÁZTARTÁSUNKBAN ÉS TELEPÜLÉSI SZINTEN IS FONTOS AZ ALKALMAZKODÁS ÉS MEGELŐZÉS.

Az éves csapadékösszeg %-os változása 1961 és 2016 között (www.met.hu).

1901-hez képest ma Magyarországon:

Az éves középhőmérséklet magasabb (1,4-1,8 °C-kal), az összes éves csapadékmennyiség kissé csökkent, de az eloszlása is változott: télen egyre több csapadék, nyáron kevesebb. Az extrém időjárási események - pl. villámvíz, hóhullám, aszály stb. - gyakorisága és súlyossága nőtt: ma már átlag 11 hóhullámos nap, míg kb. két héttel kevesebb fagyos nap van egy évben. Az ország területének több mint 40%-a erősen vagy nagyon erősen sérülékeny a hóhullámok hatásaira.

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAI:

1. EGÉSZSÉGI - TÁRSADALMI - GAZDASÁGI KÁROK:

Az extrém időjárási események a gyerekeket, időseket és krónikus betegeket terhelik legjobban. A hóhullám negatív hatását fokozza az erős UV-sugárzás és a növekedő légszennyezettség. Fertőzött kullancsok, szúnyogok által terjesztett betegségek; túlélő, áttelelő rovarok terjedése okozta növény- és állatbetegségek. Fűtési igény csökken, de hűtési igény nő – utóbbi hőszigeteléssel, energetikai felújítással minimalizálható.

MEGOLDÁS

ALKALMAZKODÁS (ld. alábbi ábra) és MEGELŐZÉS (kibocsátás-csökkentés pl. energetikai felújítás ld. többi tabló)

ALKALMAZKODÁS HŐSÉGEBEN

- Kerüljük a megterhelő fizikai munkát, a legmelegebb órákat töltsük árnyékban.
- Hűtsük testhőmérsékletünket borogatással, langyos zuhannyal.
- Fogyasszunk sok folyadékot a kiszáradás megelőzésére. Kerüljük a vízhajtó, koffeines és alkoholos italokat!
- A szabadban legyen nálunk legalább 1 liter víz!
- Laza, világos pamut ruházat, kendő, kalap, napszemüveg, fény(UV)-védelem is ajánlott!
- Hűtsük otthonunkat árnyékolással, nappal sötétítsünk, éjszakai szellőztessünk.
- A ventilátor használatát kombináljuk párologtatással (pl. növények, felmosás).

Vigyázzunk rájuk, ne hagyjuk őket tűző napon a kocsiban! Reggel / kora este legyünk kinn velük, ne a déli hőségben! A szabadban árnyékoljuk őket napszúrás ellen!

Gyerekek

Legyen otthon több napi étel, gyógyszer! A reggeli, ill. késő délutáni órákban tartózkodjanak kint, ne a déli hőségben. Betegségek tünetei súlyosbodhatnak!

Idősek

Tájékozódjanak az akadálymentes közlekedési eszközök menetrendjéről! Keressék az akadálymentesített klimatizált helyiségeket!

Fogyatékkal élők

Nagy melegben figyeljenek az ellátó-rendszer! Keressenek árnyékos helyeket, klimatizált helyiségeket!

Hajléktalanok

EXTRÉM HIDEGNÉL

- 10 °C alatt lehetőleg ne legyünk sokat kint.
- Tartsuk kint a hideget zsílipelással, huzatfogókkal. A használt helyiségekben tartsunk legalább 15 °C hőmérsékletet.
- Öltözzünk kint és otthon is rétegesen, 1-2 liter meleg folyadék pl. termoszban, főleg fizikai munkánál /sportolásnál legyen nálunk.
- Melegítsük otthonunk, engedjük be a napfényt az ablakokon!
- Szellőztessünk télen okosan: vegyük le a fűtést és röviden levegőztessük át a lakást.
- Figyeljünk a környezetünkben a kiszolgáltatott helyzetű embertársainkra!

Levegőztetésnél legyen védett a babakocsi, használjunk arckrémet, réteges ruházatot, takarót.

Gyerekek

Legyen otthon több napi tartós étel, gyógyszer! Ne menjenek utcára, kihűlés-, csúszásveszély!

Idősek

Tájékozódjanak az akadálymentes közlekedési eszközök menetrendjéről! Botok, járókeretek gumirozása!

Fogyatékkal élők

Vegyük igénybe az ellátó-rendszer fűtött átmeneti otthonait! Fogyasszanak meleg italt.

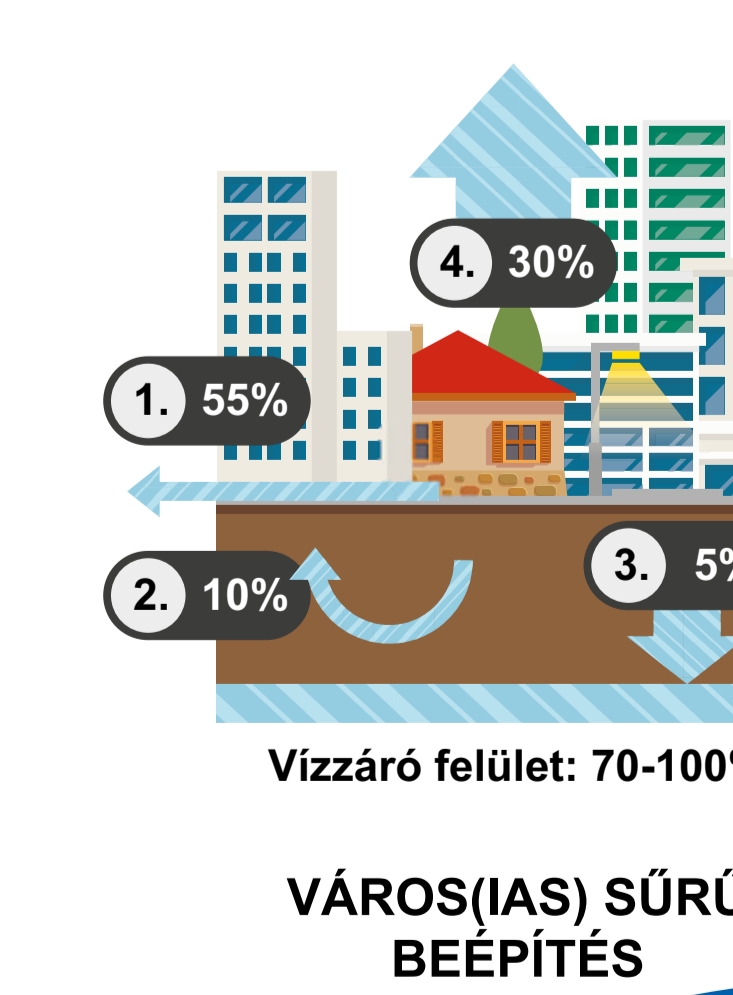
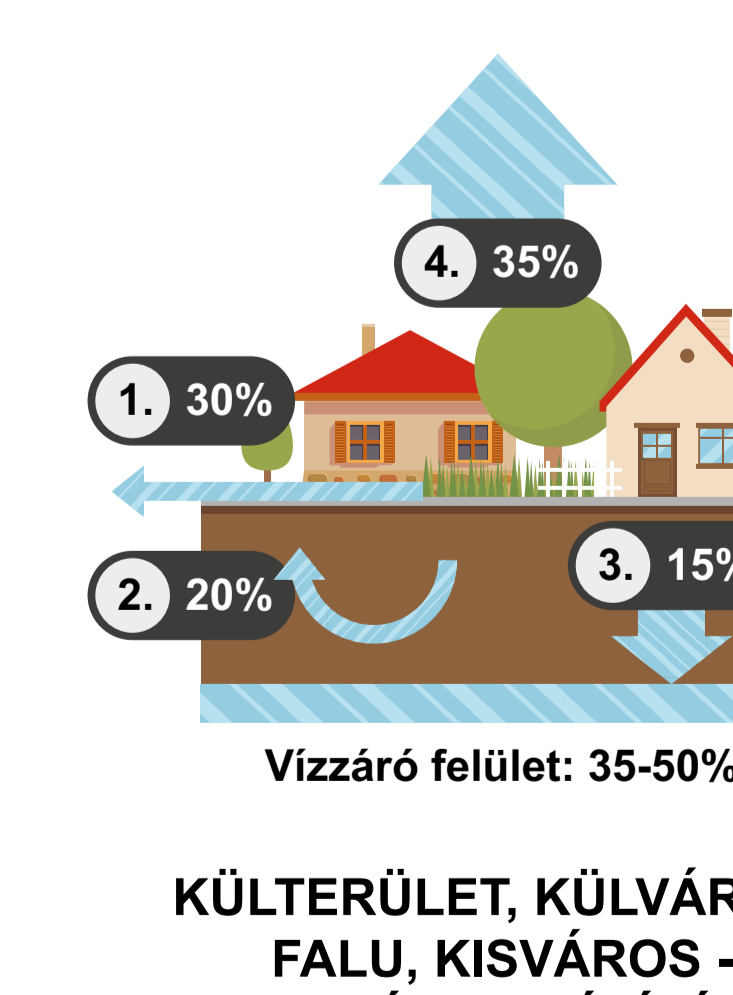
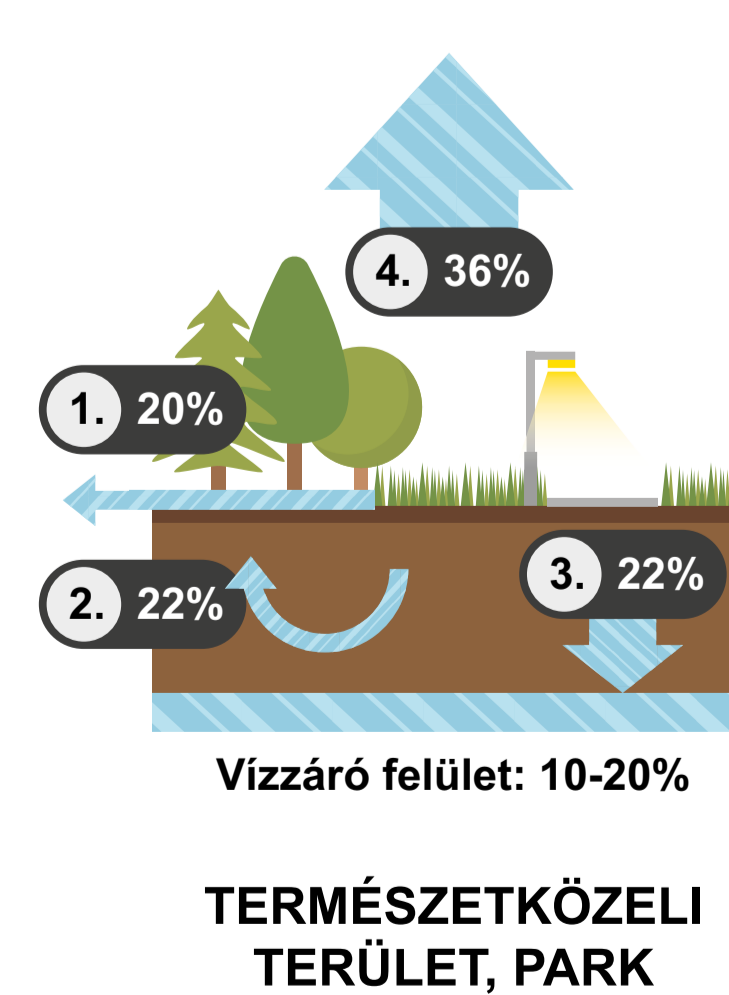
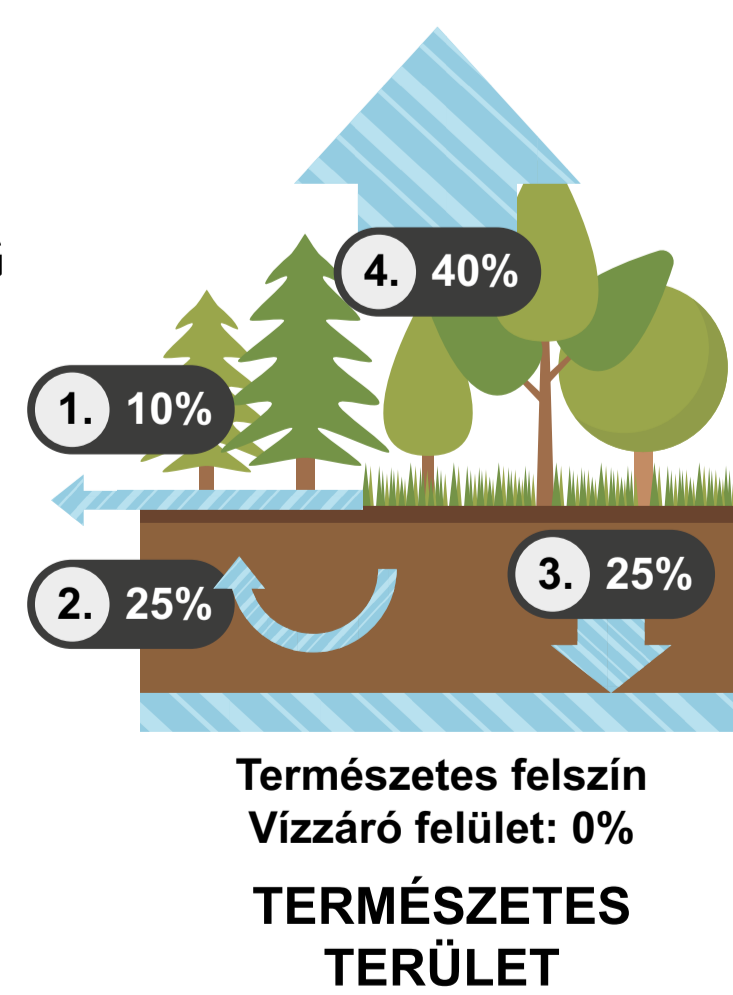
Hajléktalanok

2. KÖRNYEZETI - TÁRSADALMI - GAZDASÁGI KÁROK:

vízháztartás felborulása, épületek és zöldterületek romlása, hőszigetelés

VÍZHÁZTARTÁSI JELLEMZŐK VÁLTOZÁSA AZ URBANIZÁLTÓDOTTÁG NÖVEKEDÉSÉVEL

- felszíni vízfolyás
- sekély mértékű vízbeszűrés (a talajba; városban a csatornába jut)
- talajvízbe jutó, tározódó víz
- közvetlen és a növényzet által elpárologtatott vízmennyiség (evapotranspiráció)

MEGOLDÁS

ALKALMAZKODÁS és MEGELŐZÉS

Hősziget-hatás csökkentése pl. kisebb beépítettséggel és átszellőzés biztosításával, zöldterületek védelme és növelése, vízviasszatartás (csapadékvíz-gyűjtés; perma-kultúra, mulcsozás) és más zöld-kék infrastruktúra. Települési klímastratégia, SECAP, közösségi tervezés.

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE